

Kommunal- og forvaltningskomiteen
Stortinget

Deres referanse

Vår referanse
15/00434-34

Vår dato
17.10.2016

Fellesorganisasjonens (FO) Innspill til kommunal- og forvaltningskomiteen - statsbudsjett 2017

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforening og profesjonsforbund for over 27.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. Mange av våre medlemmer jobber i kommunesektoren.

En velferdsstat bygd på solidaritet og likeverd er en viktig forutsetning for å oppnå og opprettholde et samfunn som er godt for alle. FO mener velferdsordningene i størst mulig grad bør være universelle og i offentlig regi. Samtidig er det nødvendig å ha spesifikke ordninger rettet inn mot enkeltpersoner og grupper med særskilte behov. Den skattefinansierte velferdsstaten generelt, og trygdeordninger spesielt, er avgjørende for å oppnå målet om et samfunn der alle har samme rettigheter og muligheter for å delta. En grunnleggende forutsetning for dette er at skatte- og trygdesystemer har en sterk omfordelende funksjon. Regjeringen styrker overføring til kommunene med fire milliarder. Men kommunene blir samtidig tillagt flere oppgaver og mange kommuner har uttalt at de får realinntektsnedgang i 2017.

Programkategori 13.70 Rammeoverføringer til kommunesektoren mv.

FO mener intensjonen om at velferdstjenester i størst mulig grad skal ivaretas lokalt, nær bruker og pasient, er god, men for å kunne yte gode og tilpassede tjenester, må kommunene få nødvendige ressurser for å møte utfordringene når det gjelder personell, kompetanse og kvalitet i tjenestene. FO savner en skikkelig satsing på barnevern og tiltak for utviklingshemmede i forslaget til statsbudsjett 2017.

Kommunalt barnevern

FO mener kommunal barnevern fortsatt er underfinansiert. I statsbudsjettet videreføres kun tidligere øremerkede midler til stillinger i barneverntjenesten. Dette er ikke tilstrekkelig sett i lys av økte oppgaver, flere barn som trenger hjelp, regjeringens ambisjoner for et barnevern på barns premisser, samt behovet for å styrke ettervernsarbeidet.

Regjeringen vil gjennom sin barnevernreform gi mer ansvar til kommunene, og har varslet at de vil komme med et forslag om ny ansvarsdeling i en proposisjon våren 2017. Denne reformen skal også være en kvalitetsreform, og de har derfor bevilget 20 millioner til kompetanseutviklende tiltak. FO har understreket flere ganger at om regjeringen vil lykkes med denne kvalitets- og strukturreformen er det helt nødvendig og også øremerke flere midler til økt bemanning.

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

FO anbefaler:

- **En reell økning av øremerkede midler på 250 millioner kroner til barneverntjenesten, samt en flerårig opptrappingsplan for det kommunale barnevernet**
- **Minst 50 millioner kroner til kompetanse- og kvalitetsutviklingsarbeid, og internkontroll**
- **Iverksette en forsøksordning med en bemannings- og kompetansenorm hvor kontaktperson har ansvar for mellom 9 og 15 barn**

3.4 Helse- og omsorgstjenester mv

FO er fornøyd med at regjeringen styrker innsatsen til rus og psykisk helse. Vi mener imidlertid midlene til økt satsing på rusfeltet må øremerkes. FO støtter satsning på helsestasjons- og skolehelsetjenester, og styrking av tilskuddsordningen for rekruttering av psykologer til kommunene. Vi savner imidlertid sterkere satsning på tverrfaglig kompetanse i tjenestene. FO mener det er behov for styrking av sosialfaglig kompetanse, og økning av andel sosialfaglige stillinger i barne- og ungdomspsykiatrien, psykisk helsevern for voksne og rusomsorgen.

FO mener opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering har for lite fokus på habilitering. Vi mener habiliteringstjenestene må styrkes, særlig tjenestene til personer med medfødt funksjonshemning og utviklingshemning. Rettighetsutvalget avdekket så omfattende mangler i tjenestene til personer med utviklingshemning at de beskrives som brudd på menneskerettighetene. FO mener Regjeringens foreslåtte opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering ikke er tilstrekkelig til å bedre levekårene til personer med funksjonsnedsettelse og utviklingshemning. Vi mener det er feil å justere opp innslagspunktet for statlig toppfinansiering av ressurskrevende tjenester slik regjeringen foreslår. Regjeringen forventer å spare 330 millioner i 2017 på innstramming av ordningen som omfatter de aller svakeste. FO mener ordningen må omfatte brukere også etter fylte 67 år.

FO mener det må settes av midler til å styrke vernepleie- og sosialfaglig kompetanse i kommunale habiliterings- og rehabiliteringstjenester. Vi mener at minst 50% av ansatte i kommunale helse- og omsorgstjenester må ha relevant treårig høgskoleutdanning.

FO anbefaler:

- **Bevilgningene til rusfeltet øremerkes**
- **Habiliteringstjenestene og tjenester til personer med funksjonshemning og utviklingshemning må styrkes ytterligere**
- **Innslagspunktet for statlig toppfinansiering av ressurskrevende tjenester opprettholdes på 2016 nivå**
- **Sosialfaglig og vernepleiefaglig kompetanse i kommunale helse- og omsorgstjenester må styrkes**

3.5 Integrering

I statsbudsjett for 2017 foreslår regjeringen å avvikle ordningen med refusjon av utgifter kommunene har til enslige, mindreårige flyktninger og erstatte den med en ordning med fast tilskudd pr. barn som bosettes i kommunen. Begrunnelsen for en ordning med fast tilskudd er at den vil være mer effektiv å administrere enn dagens ordning.

Det er opplagt at et fast tilskudd vil være enklere å administrere. Men utgiftene til bosetting av enslige mindreårige varierer mye, og størrelsen på et slikt tilskudd blir vanskelig å fastsette på en faglig forsvarlig måte. De faste satsene som er foreslått dekker på langt nær behovet for tilbud til de mest utsatte og traumatiserte barna. Det betyr at kommunene som bosetter barna som krever mye oppfølging vil tape på omleggingen. FO mener derfor at staten må refundere de faktiske utgiftene fullt ut.

FO anbefaler at:

- **Refusjonsordningen beholdes uendret, og at kommunene får refundert faktiske utgifter fullt ut.**

3.6 Sosialhjelp

Regjeringen foreslår å bevilge 60 millioner kroner over rammetilskuddet til kommunene som kompensasjon for innføring av aktivitetsplikt for unge under 30 år som mottar økonomisk sosialstønad. FO er ikke begeistret for innføring av aktivitetsplikt med tilhørende sanksjonering. Men vi ser at dersom bevilgningen på 60 mill. går til aktivitet som ivaretar brukerne gjennom tett og tilpasset oppfølging, og at det bidrar til endring i ønsket retning, er vi på riktig vei. Vi mener imidlertid det er behov for ytterligere styrking utover de bevilgede 60 millionene for å få en vellykket gjennomføring.

FO anbefaler:

- **Ytterligere styrking utover foreslått bevilgninger for å sikre gjennomføring.**

Programkategori 13.80 Bolig, bomiljø og bygg Bostøtte og Bolig- og bomiljøtiltak

Bostøtten er et viktig virkemiddel for å bekjempe fattigdom og bidra til at flere husholdninger med lav inntekt kan skaffe seg bolig og beholde den. Dette gir større forutsigbarhet og bidrar til en tryggere oppvekst for barn som vokser opp i lavinntektsfamilier. FO mener det er uheldig at inntektsgrensen for bostøtte ikke er oppjustert tilsvarende økningen i uføretrygden. FO mener inntektsgrensen for beregning av bostøtte må oppjusteres slik at den harmonerer med justeringene i uføretrygden per 2015.

FO anbefaler:

- **Inntektsgrensen for bostøtte justeres opp tilsvarende økningen i uføretrygden**

Behovet for boliger er stort, spesielt i sentrale strøk hvor etterspørselen er større enn tilbudet. Boligprisene er høye, og stadig flere får problemer med å komme inn på boligmarkedet. For personer med lav inntekt, personer med nedsatt funksjonsevne og/eller utviklingshemning, bostedsløse og flyktninger er det ikke bare vanskelig, men nærmest umulig å skaffe seg egnet bolig uten støtte fra kommune og stat. Virkemidler som startlån, tilskudd og bostøtte er helt avgjørende når de skal etablere seg i egen bolig. FO anbefaler derfor at rammen for startlån, tilskudd til etablering og tilpasning av bolig må økes betraktelig for å dekke faktisk behov.

FO anbefaler at:

- **Rammen for startlån, tilskudd til etablering og tilpasning av bolig må økes betraktelig for å dekke faktisk behov**

Med vennlig hilsen

Sign

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Sign

Allis Aresdatter
Rådgiver